

Tallinna Muusikakeskkooli põhikooli õppekava lisa nr 6

Ainevaldkond „Muusika- ja kunstained“

1. Valdonna õppeained

Valdkonda kuuluvad õppeained: muusikalugu, solfedžo ja kunst. Põhikooli riikliku õppekava (PRÕK) ainevaldkonna „kunstained“ ja õppeaine kunst kirjeldus on esitatud põhikooli riikliku õppekava [lisas 6](#).

2. Ainevaldkonnas kujundatavad üldpädevused

2.1 Kunstis kujundatavad üldpädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevus – Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsitud kunstiteoste- ja sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.

Sotsiaalne- ja kodanikupädevus – Kunstiainetes uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, arutlused ja ühistes kunstiprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist. Kunstained suunavad õpilast teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus – Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ainestik ning sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loomingus.

Õpipädevus – Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus – Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstides referatiivsete ja uurimistöde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning juhib kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (teksti, joonist). Kunstiainetes tutvutakse kunsti kui kommunikatsioonivahendiga, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogia pädevus – Arengut toetavad kunstides rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi; samuti analüüsida kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.

Ettevõtlikkuspädevus – Kujunemist toetavad kunstides individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

TMKK-s hetkel võimalik kasutada arvutiklass (30 arvutit), ipad-id (30 tükki), fotoaparaat. Kasutusel olevad programmid Excel, Paint.

3. Ainevaldkonna pädevused

Kunstiainete ainevaldkonna pädevused õppeaines kunst on esitatud põhikooli riikliku õppekava [lisas 6](#).

4. Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

4.1 Kunstiainesisene teemade lõiming ja nende käsitlus

Ruum ja vorm – II kooliastmes uuritakse kujutatavaid objekte täpsemalt. Õpilasele saab selgeks, et objekti asukohast, suurusest ja suhtest ümbritsevaga sõltub peale muu ka teose emotsioon. Kõrvutatakse ja võrreldakse erinevaid eeskujusid, õpitakse tundma lugude ja sõnumite edastamise võtteid, otsitakse parimat viisi isikliku seisukoha, soovi või tunde väljendamiseks. Loomulikult eelnevad lõpliku otsuse tegemisele kavandid ja visandid, mida arutatakse nii omavahel kui ka õpetajaga. Tasapindsesse töösse lisandub kolmas mõõde, tekib ruumilisus, pildiruum. Esi-, kesk- ja tagaplaanist jääb väheks. Õhuperspektiivi, aksonomeetria, lihtsate perspektiivireeglite (tuumpunktiga tuba, tänav jms) tundmaõppimisega selles vanuseastmes saavutatakse ahhaa!-elamus. Hooneid kujutatakse ajastu või funktsiooni ning inimesi vanuse, soo ja ameti järgi erinevalt. Kuuendas klassis peaks õpilane külgsuunas silma paigutama profiilis õigesse kohta ja püksitaskuni ulatuva käe täpselt õla külge. Õpilane suudab hinnata, kas valminud pildi, skulptuuri vm kompositsioon on dünaamiline või tasakaalus, kus asub dominant. Segatehnikas tööd on selles vanuses eriti sobivad. Teises astmes käsitletakse veel näiteks järgmiseid mõisteid: figuur, karikatuur, monokroomne, natüürmort, siluett, staatiline, žest, kavand (eskiis, skitseerimine).

Värv ja valgus – kuue-värvi-ring, õpitakse toonide pehmeid üleminekuid. Valguse muutumine, õhtu ja hommik, varjud maas või seinal, ühe objekti vari teisel, vari pöördkehal – selliste õppeülesannete lahendamine aitab kaasa „nagu päriselt”- tundele. Algust tehakse värvide harmoonia ja kooskõla otsimisega, aga ka vastandamisega. Värvide rahvapärased (võik, raudjas, verev jt) ja mõned „välismaised” nimetused (purpur, türkiis jms) võiks sobival hetkel kõneks tulla.

Põhikooli viimases astmes oma-, langeva- ja poolvarju kujutamine ei eelda sugugi kipsvormide või natüürmordi klassikalist joonistamist. Ka peegelduse, läike ja refleksi võib omandada näiteks fotograafia või hoopis koomiksijoonistuste abil, kui valida sobiv teema. Järjest teadlikumalt rakendatakse värvi teose meeleolu, sõnumi ja mõjujõu tugevdamiseks, mistõttu mõisted värvus (värvi-)teooria, -sümboolika, -eelistus, -süsteem, nägemismeel ja -psühholoogia on käsitlemiseks igati kohased.

Skulptuur ja graafika – II kooliastmes katsetatakse materjalitrukki ja mõnd sügavtrükitehnikat, dekoratiivtöodes arendatakse edasi mustrite ja ornamentide koostamist. Topsisid-karbid saavad alguse dekoratiivsest pinnalaotusest või origami-ruudust.

III kooliastmes võiks õpilane valida läbiproovitud seast sobiva tehnika, aga samas julgelt katsetada, valida materjali lähtuvalt teemast, ühendada erinevaid graafikaliike omavahel. Enne tööleasumist võiks tutvuda islami, india, indiaani, aafrika või eskimo mustritega. Ornament, pilt ja sobiv kuju saavad kokku näiteks töös, kus autor teeb graafilise töö ja paspartuu ning lõpuks meisterdab raamigi. Skulptuuri alal on aeg proovida „liigse eemaldamist”, olgu materjaliks kas või vahtplast. Kolmanda astme õpilased peaks volimistöödega saama hakkama iseseisvalt, samm-sammult-skeemide abil.

Disain ja meedia – Keskkond, linnaruum, eluruum ja tarbevormid, nende välimus, otstarve ja materjal on teemad, mille üle arutletakse. Makettide või meisterdatud esemete kvaliteet ei ole nii oluline kui autori võime protsessi jälgida ja kirjeldada.

II kooliastme disainialaste tööde vorm lähtub funktsioonist. Tuuakse näiteid igapäevakasutuses olevatest tarbeesemetest, ruumist ja arhitektuurist. Võrreldakse graafilist disaini trükistel, reklaamis, arvutimängudes ja veebikeskkonnas. Selles vanuseastmes saab selgeks, kuidas tekib liikumisillusioon kaadrite kaupa ehk animatsioonitehnika. Püütakse siduda digitaalgraafikat või käsitsi valminud pilte teksti, heli ja liikumisega. Erinevates meediates kasutatavate märkide ja sümbolite uurimine annab võimaluse saavutada omaloomingus mõjusaim pildikeel.

Arutlusteemad – Oma tööde esitlemise kõrval õpitakse kaaslast kuulama, nende töödesse heatahtlikult suhtuma, julgelt arvamust avaldama. Rahvamustrite uurimine igapäevastes olukordades. Moodsasse kunsti eelarvamustevaba suhtumise arendamine.

II kooliastmes võrreldakse Eesti näiteid maailmakultuuri tähtteostega, minevikku tänapäevaga, selgeks saab muuseumide vajalikkus ja kultuuriväärtuste kaitse. Kunstiteose analüüsis tõustakse kõrgemale meeldib või ei meeldi tasandist. Selgeks saab reklaami, arvutimängu, koomiksi, foto ja filmi pildikeele erinevus. Hulk kunstiajaloolisi mõisteid jõuab õpilaseni ajaloo-, kirjanduse- jt tundidest, kunstitundides antakse neile lisamõõde läbi isikliku kogemuse. Koopamaalist antiigi ja amfiteatrini, keskaja kunstist realismi ja sürrealismini. Selgeks saab klassika mõiste.

4.2 Lõiming teiste ainevaldkondadega

Ajalugu – Ajaloost eeskujud ja illustratsioonid. Mõisted Akropol, Trooja sõda, Colosseum, amfiteater, piibel – suurepärased teemad kunstitunniks, olgu tegu rääkimise-näitamise või joonistamisega. Edasi: romaani stiil, gooti stiil, renessanss, absolutism, fašism, kommunism, küüditamine, Euroopa Liit jne.

Ühiskonnaõpetus – Seotud mõistetega nagu sõnastik, otsingumootor ja entsüklopeedia. Õpilased peaksid oskama neid kasutada ning tegema vahet tegelikul faktil ja arvamusel. Selgeks saab reklaami manipuleeriv olemus. 14–16-aastased eristavad valimisreklaami kommertslikust ja sotsiaalsest reklaamist. Käsitletakse mõisteid plagiaat, viitamine, tsitaat, võõra teose kasutamisega seotud vastutus ja autoriõigus, mis eelkõige tänu internetile on saavutanud globaalse probleemi mõõtme.

Kirjandus – inspireerivad teemad on nt. kodumaa tavad ja pühad, loodus ja loomalood, millest kirjanduses juttu. II kooliastmes hakatakse tegema vahet, mis on puhas mäng, mis on päriselt, kuidas koos teistega ja üksi loominguliselt-leidlikult probleeme lahendada, kuidas teha teatrit. Minevik, olevik ja tulevik, meie juurte ja kodupaiga väärtus selgub võrdluses teiste kultuuridega. Nagu kirjanduslikus loomes, peaks teise astme kunstitöös olema enesestmõistetav teadlikult olulise ja iseloomuliku esiletõstmine üldmulje nimel, detaili ja terviku suhe. Kui kirjanduses peetakse eeltööd ja mustandit iseenesestmõistetavaks, siis kunstiski peaks olema sama lugu.

Matemaatika – Kõik peamised geomeetrilised kujundid, nii tasapinnalised kui ka ruumilised. Sirkel ja joonlaud on kunstis tähtsad abivahendid. Nt vajab lahendust probleem, kuidas ümmargune taldrük laual lebedes ovaaliks muutub? Teises vanuseastmes peaks õpilane suutma tasapindsete geomeetriliste kujundite abil luua kompositsiooni ja ruumiliste abil kujutada pildisügavust (nt silinder – torn, koonus – tornikiiver) ning leidma sümmeetriat ja peegeldust nii pildil, arhitektuuris kui mujal. Matemaatikas tegeletakse selles vanuseastmes juba analüüsi, sünteesi ja üldistusega, mis tähendab, et ka kunstitunnis on aeg vabaneda stampkujutistest, samas arendades oskust muuta keerulised kujundid märgisarnasteks. Matemaatikas küllaltki teoreetiline pinnalaotus võiks kunstiõpetustunnis praktikaks saada. Kuna 8. klassis õpitakse ringjoone abil erinevate hulknurkade konstrueerimist, saab seda oskust kasutada mõne dekoratiivtöö juures.

Loodusained – uuritakse lähiümbrust ja igapäevaelu nähtusi, nähtu uurimist ja järelduste tegemist. Hõlpsasti tõmmatavad paralleelid kunstiõpetuses toimuvaga. Esimeses kooliastmes kirjeldatakse inimese, taimede ja loomade välisehitust, õpitakse tundma plaani, kaarti, leppemärke ja -värve nendel.

Kui teise astme õpilane oskab eristada graniiti, paekivi, liiva, kruusa ja turvast, oleks kunstis aeg tutvuda faktuuri, struktuuri ja tekstuuriga. Kui alles kolmandas astmes õpitakse inimese luid ja lihaseid, siis ilmselt pole otstarbekas kunstiski nooremalt täpseid inimese proportsioone nõuda.

Füüsika – optika, valgus ja värvid. Peegeldumine, neeldumine, valgusallikas, täis- ja poolvarju tekkimine, luup, silm, fookus, tõeline ja näiv kujutis, valgusfiltrid, prisma ja valguse murdumine, projektsioon, ekraan, spekter.

Keemia – materjaliõpetus.

Tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus – Kõigis neis ainetes tegeletakse esimeses astmes rohkem meisterdamisega, teises vanusastmes kerkivad üles disaini- ja kujundusprobleemid.

Kehaline kasvatus – Kunstitund arendab kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat ja koordineerimist, täpselt nagu kehaline kasvatus. Liikumisasendite kujutamisel on sport asendamatu teema.

Muusika - Teises astmes otsitakse muusikalisele omaloomingule erinevaid väljendusvahendeid. Koolikontsertide plakatite ja kavade kujundamine. Muusikute kehaasendid instrumentide kasutamisel.

5. Läbivate teemade käsitus

- **Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond** – Need teemad hõlmavad mitmekülgseid oskusi, nagu info leidmine kunsti kohta, visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse probleemidega. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda loomingu allikana ja õpitakse keskkonda säästma. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut. Osatakse näha võimalusi taaskasutuseks, analüüsitakse tehiskeskkonna objekte ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist.
- **Elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust, mis on oluline alus elukestva õppe harjumuste ning hoiakute omandamisel. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Kunst võimaldab õpilastel teadvustada oma võimeid ja huvisid, omandada nii ainealaseid kui ka üldisemaid mõtlemis- ning tegutsemisstrateegiaid.
- **Tehnoloogia ja innovatsioon** – Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

- **Tervis ja ohutus** - Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Kujutavas kunstis kasutatakse materjale ja töövahendeid mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.
- **Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet** – Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseerivas maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstüritustel.
- **Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** - Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

6. Õppetegevus

Õppemeetodid: rühmatööd, individuaalsed tööd

Kodutöid antakse vastavalt vajadusele (enamasti ettevalmistustööd praktilise ülesande tarbeks, mis lahendatakse klassiruumis, pooleli olevate tööde lõpetamine)

Osalemine erinevatel kunstikonkursitel

Osalemine näitustel TMKK stendidel, mõlemas õppehoones

Personaalnäituste korraldamine TMKK stendidel, õpilaste tunnustamine

Jõulukuuskede kaunistamine TMKK fuajees, aulas, B-majas

Osalemine projektis “TMKK meenekaardid”

Õpilaste osalemine TMKK kontsert-plakatite valmistamisel

TMKK õpilastele diplomite kujundamine vastavalt ainetevahelisele projektile

7. Hindamine

Kaks hindamisvormi, **kokkuvõttev** ja **kujundav**, toetavad teineteist. Samuti on oluline enesehindamisoskuse kujunemine.

Hindamine algab eesmärgist. Hindamine on otsustamine, kas ja kuidas on taotletud eesmärk saavutatud.

Hindamisel arvestatakse lapse võimekusega. Oluline on õpilase töösse suhtumine ning kaasatöötamine. Negatiivne hinne pannakse ainult juhul, kui töö on esitamata. Esialgu märgitakse e-kooli puudu oleva töö eest “!”. Kolme nädala möödudes on õpetajal õigus mõjuva põhjuse puudumisel asendada see hindegaga “1”. Negatiivset hinnet on võimalik parandada ülesande iseseisval lahendamisel kodus.

Üldjuhul koduseid töid kunstõpetuses ei anta. Erandiks vaid “mõtlemise” tööd ehk töö kavandamine ja planeerimine, et jõuda klassiruumis kiiremini praktilise osa juurde.

Hindamise eesmärk on anda õpilasele **motiveerivat tagasisidet**. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

Sellise hindamisvormi kasutamine kunstõpetuses annab infot ülesannete üldisest lahendamisoskusest ja kunstilisest mõtlemisest ning õpilase suhtumisest kunsti üldiselt. Koostöös kaaslase ja õpetajaga saab õpilane seatud eesmärkide ja õpitulemuste põhjal täiendavat, julgustavat ning konstruktiivset tagasisidet oma tugevuste ja nõrkuste kohta. Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi. Kujundava hindamise korral saame õpilast hinnata diferentseeritult – tema võimetest lähtuvalt –, samuti toetada õpilase enesehindamist ja selle arengut.

Hindamise juures on oluline määr tööpanusel. Põhiline ei ole, et praktiline ülesanne näeks “hea välja” vaid õpilase omapoolne pingutus ning seniste saavutuste ületamine.

Enesehindamisoskus on tänapäeval oluline. Kui laps õpib hindama ennast ja oma töö tulemusi, tekib tal tunne, et ta on võimeline iseseisvalt kontrollima ja juhtima oma elu ja toiminguid ning pole alati sõltuv välisest tagasisidest. Samas kaob sel juhul õpetaja ja õpilase vastandamine, täiskasvanu pole enam autoritaarses positsioonis. Enesehindamine on vajalik, et lapsel kujuneks tegelikkusele vastav minapilt – et ta tunnistaks oma nõrkusi, mida küll sageli ei saa muuta, ning samas oleks ajendatud esile tooma ja arendama endas peituvaid võimeid.

Tavaliselt hindab õpilane oma saavutusi õpetaja seatud kriteeriumite alusel: näiteks vastab küsimustele struktureeritult või poolstruktureeritult, kirjutab päevikusse tööprotsessist vabas vormis ning analüüsib oma tegevust kokku lepitud kriteeriumite alusel. Enesehindamise kogemuste arenedes on õpilased võimelised ka ise kriteeriume looma. Õpetajal on võimalik suunata õpilast hindama ennast lihtsate küsimuste abil, nagu näiteks:

Mis mulle eriti meeldib oma töös?

Mis tundus töö käigus raskena? Mida tundsin/mõtlesin?

Mida tahaksin parandada oma töös?

Mida õppisin? Mida saavutasin?

Kas saavutasin oma eesmärgid ja ühised töö eesmärgid?

Mida sooviksin veel õppida?

Millise hinnangu annaksin oma tööle tervikuna?

Millise hinnangu annaksin töö ideele?

Millise hinnangu annaksin ülesande tehnilisele lahendusele?

Struktureerimata enesehinnang on õpilase spontaanselt kujunenud hinnang oma tööle ning oskuste kujunemisele ja/või õppimisele. See on väärtuslik

materjal õpetajale, kes saab selle kaudu jälgida õpilase analüüsivõime ja mõtlemise arengut. Struktüreerimata enesehinnangus saab õpilane ise luua kriteeriumid ja reflekteerida ennast nende kaudu.

1.klassis antakse hinnanguid:

- töö puhtus;
- loovus;
- eneseväljenduse julgus;
- ohutu töövahendite ja töötehnikate kasutamine;
- erinevate töövahendite õige kasutamine;
- erinevate värvide kasutus;
- lihtsamates vormides kunstiteoste kirjeldamine ja oma eelistuste põhjendamine;
- töötamine iseseisvalt tööjuhendi järgi;
- töövahendite ja töökoha korrastamine.

Hinde kujunemine:

2.-4. klass

“5”

- teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid;
- oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja -vahendeid;
- oskab kunstiteoseid kirjeldada ja oma eelistusi põhjendada;
- oskab kavandada ja töötada iseseisvalt tööjuhendite järgi;
- kasutab fantaasiat.

“4”

- teab ja rakendab üksikut kunstitehnikat;
- oskab kunstiteoseid kirjeldada, kuid alati ei oska oma eelistusi põhjendada;
- vajab abi enda töödest erinevate lahenduste väärtustamiseks;
- oskab kavandada ja töötada tööjuhendi järgi;
- harva kasutab oma loovtöodes fantaasiat.

“3”

- vajab vahel abi praktilise töövõtte ohutul omandamisel;
- kavandamisel vajab vahel abi ning ei saa alati aru tööjuhendist;
- oma valikuid ei saa alati põhjendatud ja ei leia seoseid;
- töövahendite ja töökoha korrastamisega ei tule alati toime;
- ei oska fantaseerida.

5. klass

Kujutamise- ja vormiõpetus. Värv, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus. Disain. Vestlused kunstist:

„5“

1. teab erinevaid kunstiliike;
2. teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid;
3. oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja –vahendeid;
4. kasutab mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;
5. kasutab fantaasiat;
6. tunneb vormiõpetuse lihtsamaid reegleid.

„4“

1. teab mõnd kunstiliiki;
2. teab ja rakendab üksikut kunstitehnikat;
3. oskab kasutada oma töös mõnd töömaterjali ja –vahendit;
4. kasutab loovtöös mõnda visuaalset väljendusvahendit;
5. harva kasutab oma loovtöös fantaasiat.

„3“

1. teab mõnd kunstiliiki;
2. teab ja rakendab üht kunstitehnikat oma loovtöös;
3. oskab kasutada oma töös kaht töömaterjali ja –vahendit;
4. ei oska fantaseerida;
5. oskab teha lihtsamaid töid;

6. tunneb vormiõpetuse lihtsamaid reegleid.

6. klass

Kunstiliigid ja kunstitehnikad. Töömaterjalid.

„5“

1. teab erinevaid kunstiliike;
2. teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid oma loovtöodes;
3. oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja –vahendeid;
4. kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;
5. kasutab loovtöodes fantaasiat;
6. tunneb vormiõpetuse lihtsamaid reegleid.

„4“

1. teab mõnd kunstiliiki;
2. teab ja rakendab mõnd kunstitehnikat oma loovtöodes;
3. oskab kasutada oma töös mõnda töömaterjali ja –vahendit;
4. kasutab loovtöodes mõnd visuaalset väljendusvahendit;
5. mõnikord kasutab oma loovtöodes fantaasiat.

„3“

1. teab mõnd kunstiliiki;
2. teab ja rakendab üht kunstitehnikat oma loovtöodes;
3. oskab kasutada oma töös kaht töömaterjali ja –vahendit;
4. ei oska fantaseerida;
5. oskab teha lihtsamaid töid;

Kujutamise- ja vormiõpetus

„5“

1. teab erinevaid kunstižanre;
2. oskab kujutada mahulisi figuure;

3. oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides;
4. oskab joonistada taimi, puid, geomeetrilisi kehi, inimese figuuri ja nägu;
5. oskab joonistada eluta looduse vorme ja esemeid;
6. kasutab oma loovtöodes fantaasiat;
7. tunneb kunstilisi mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada;
8. oskab kujutada valgust ja varju;
9. omab proportsioonidest ettekujutust ja oskab neid kujutada.

„4”

1. teab erinevaid kunstižanre (maastik, vaikelu, portree);
2. proovib kujutada mahulisi figuure;
3. oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides;
4. oskab joonistada taimi, puid, geomeetrilisi kehi, inimese figuuri ja nägu;
5. proovib kujutada esemete vorme;
6. proovib kujutada valgust ja varje;
7. teab inimese täisfiguuri ja näo proportsioone, proovib neid kujutada.

„3”

1. oskab teha lihtsamaid töid;
2. ei oska kujutada mahulisi figuure, joonistab tasapinnalisi figuure;
3. püüab aga veel ei oska kujutada esemeid, vorme, geomeetrilisi kehi ning valgust ja varje;
4. teab erinevaid kunstižanre;
5. teab inimese täisfiguuri ja näo proportsioone aga ei oska neid joonistada;
6. ei oska fantaseerida;
7. ei oska joonistada looduse vorme natuurist.

Värviõpetus

„5”

1. oskab meeleolu edastada värvidega;
2. tunneb ja kasutab värvide segamist ning koostab värvide segamise elementaartabeli;
3. tunneb ja kasutab täiendvärve ja nende kontraste;
4. tunneb ja kasutab akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
5. oskab värvidega joonistada lihtsamaid vorme;

6. oskab töötada värvipliiatsitega, pintsliga ja värvidega.

„4”

1. oskab värvidega meeleolu edastada;
2. tunneb ja kasutab värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli;
3. osaliselt tunneb ja kasutab täiendvärve ja nende kontraste;
4. osaliselt tunneb ja kasutab akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
5. oskab värvidega joonistada vaid lihtsamaid vorme;
6. osaliselt oskab töötada värvipliiatsitega, pintsliga ja värvidega.

„3”

1. loovtöid ei suuda lõpetada;
2. ei oska fantaseerida;
3. raske töötada värvipliiatsitega, pintsliga ja värvidega;
4. püüab värvidega joonistada lihtsamaid vorme;
5. püüab värvidega meeleolu edastada;
6. püüab kasutada akromaatilisi ja kromaatilisi värvusi.

Kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus

„5”

1. oskab pilti komponeerida;
2. teab sümmeetria ja asümmeetria tähendust;
3. oskab visandada;
4. teab ja kasutab oma töödes nii dünaamilist kui ka staatilist kompositsiooni;
5. teab, mis on piiramata ja piiratud pind;
6. oskab hinnata oma tööd kriitiliselt;
7. oskab märkida silmapiiri;
8. teab, et kaugemal asetsev on väiksem ja lähemal asetsev suurem;
9. oskab kasutada koondpunkti töö teostamisel;
10. oskab töötada joonlaua ja pliiatsiga;
11. omandab teadmisi kunstiväljendusvahenditest.

“4”

1. vahel on raskusi loovtöö või meisterdamistöö lõpetamisel;
2. vahel ei oska pilti komponeerida;
3. teab sümmeetria ja asümmeetria tähendust;
4. ei oska alati pilti visandada;
5. teab, mis on dünaamiline- või staatiline kompositsioon aga teeb vigu;
6. teab, mis on piiramata ja piiratud pind;
7. oskab hinnata oma tööd kriitiliselt;
8. oskab märkida ja joonistada silmapiiri;
9. oskab töötada joonlaua ja pliiatsiga;
10. omandab teadmisi kunstiväljendusvahenditest.

“3”

1. loovtöid ei suuda lõpetada;
2. ei omanda lihtsamaid kompositsioonivõtteid;
3. ei ole alati koostöövalmis;
4. ei suuda oma valikuid alati põhjendatud ega leia seoseid;
5. tihti on raskusi joonistuste lõpetamisel;
6. teeb 50% tööst.

7.klass

Kunstiteosed ja stiilid

„5”

1. oskab töid teostada erinevast vaatepunktist ühe ja kahe koondpunktiga;
2. oskab hoonet joonistada;
3. oskab seada kompositsiooni;
4. oskab joonistada tänava kesktelge ja tänava vaadet servast;
5. teab arhitektuuri vorme ja oskab neid joonistada;
6. oskab luua ja kasutada keerulisi faktuure;
7. tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid;
8. oskab fantaseerida;

9. oskab töötada rühmas;
10. oskab hinnata oma tööd kriitiliselt.

„4”

1. oskab töid teostada ühe või kahe koondpunktiga;
2. teab arhitektuuri vorme ja proovib neid joonistada;
3. püüab hoonet joonistada;
4. oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure;
5. tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid;
6. oskab fantaseerida.

„3”

1. ei omanda lihtsamaid kompositsioonivõtteid;
2. loovtöid ei suuda alati lõpetada;
3. ei ole alati koostöövalmis;
4. oma valikuid ei oska alati põhjendada;
5. tihti on raskusi joonistuste lõpetamisel, teeb 50% tööst;
6. ei oska fantaseerida.

Disain ja kirjaõpetus

„5”

1. mõistab disaini kui protsessi, oskab leida probleemile uue ja parema lahenduse;
2. oskab joonistada klassiruumi sügavust;
3. oskab luua kompositsioone vabalt valitud teemal;
4. kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;
5. tunneb rahvuslikku ornamentikat;
6. oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure;
7. peente joonte abil annab edasi käe ruumilisust;
8. kasutab oma loovtöodes fantaasiat.

„4”

1. mõistab disaini kui protsessi, kuid ei suuda leida probleemile uut paremat lahendust;
2. osaliselt joonistab klassiruumi sügavust;

3. kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;
4. tunneb rahvuslikku ornamentikat;
5. oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure;
6. peente joonte abil annab osaliselt edasi käe ruumilisust;
7. kasutab oma loovtöodes vähe fantaasiat.

„3”

1. ei omanda lihtsamaid kompositsioonivõtteid;
2. loovtöid ei suuda alati lõpetada;
3. ei ole alati koostöövalmis;
4. oma valikuid ei suuda alati põhjendatud ega leia seoseid;
5. ei oska töötada rühmas, kuid üksi suudab tööle keskenduda.

Ornament ja stiliseerimine

„5”

1. oskab meeleolu edastada värvidega;
2. tunneb ja kasutab värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli;
3. tunneb ja kasutab täiendvärve ja nende kontraste
4. tunneb ja kasutab akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
5. oskab värvidega joonistada erinevaid vorme;
6. oskab töötada värvipliatsiga, pintsliga ja värvidega;
7. teab mõisteid värv ja värvus;
8. oskab maalida kattevärvidega.

„4”

1. oskab värvidega meeleolu edastada;
2. tunneb ja kasutab värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli;
3. osaliselt tunneb ja kasutab täiendvärve ja nende kontraste
4. osaliselt tunneb ja kasutab akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
5. oskab värvidega joonistada lihtsamaid vorme;
6. osaliselt oskab töötada värvipliatsitega, pintsliga ja värvidega;
7. teab mõisteid värv ja värvus aga ei oska neid kasutada.

„3”

1. loovtöid ei suuda lõpetada;
2. ei oska fantaseerida;
3. raske töötada värvipliatsitega, pintsliga ja värvidega;
4. raske värvidega joonistada lihtsamaid vorme;
5. püüab meeleolu edastada värvidega;
6. püüab kasutada akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
7. oma valikuid ei oska alati põhjendada;
8. tihti on raskusi joonistuste lõpetamisel, teeb 50% tööst.

8. klass

Muuseumide ja galeriide funktsioonid

„ 5“

1. tunneb kunstilisi mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada;
2. teab erinevaid Eesti ja maailma kunstimuseume;
3. oskab üldjoontes eristada visuaalse kunsti arenguetappe;
4. teab erinevaid Eesti ja maailma kunstimuseumide suurkujusid ja teoseid;
5. kasutab oma loovtöodes fantaasiat;
6. oskab kunstiteoseid analüüsida, võrrelda, nende üle arutleda;
7. teab kitši olemust;
8. tunneb muuseumi ja teab galeriide funktsiooni;
9. töötab rühmas, kopeerib tähtteoseid reproduktsioonide järgi.

„ 4“

1. tunneb kunstilisi mõisteid ja püüab neid kõnes kasutada;
2. teab osaliselt erinevaid Eesti ja maailma kunstimuseume;
3. püüab üldjoontes eristada visuaalse kunsti arenguetappe;
4. teab osaliselt erinevaid Eesti ja maailma kunstimuseumide suurkujusid ja teoseid;
5. püüab kasutada oma loovtöodes fantaasiat;
6. püüab kunstiteoseid analüüsida, võrrelda, nende üle arutleda;
7. tunneb osaliselt muuseumi ja galeriide funktsiooni;

8. töötab rühmas, püüab kopeerida tähtteoseid reproduktsioonide järgi.

”3”

1. on raskusi kunstiliste mõistete ning kunstimuuseumide meelde jätmisel;
2. ei oska üldjoontes eristada visuaalse kunsti arenguetappe;
3. raske meelde jätta erinevaid Eesti ja maailma kunstimuuseumide suurkujusid ja teoseid;
4. püüab kasutada oma loovtöodes fantaasiat;
5. ei oska kunstiteoseid analüüsida, võrrelda, nende üle arutleda;
6. püüab töötada rühmas, püüab koperida tähtteoseid reproduktsioonide järgi;
7. oskab teha lihtsamaid töid;
8. tunneb vormiõpetuse lihtsamaid reegleid;
9. tihti on raskusi joonistuste lõpetamisel, teeb 50% tööst.

Kujutamise- ja vormiõpetus

„5“

1. teab erinevaid kunstižanre;
2. oskab kujutada mahulisi figuure;
3. oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides;
4. oskab joonistada taimi, puid, geomeetrilisi kehi, inimese figuuri ja nägu;
5. oskab joonistada eluta looduse ja esemete vorme;
6. kasutab oma loovtöodes fantaasiat;
7. tunneb kunstilisi mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada;
8. oskab kujutada valgust ja varju;
9. omab proportsioonidest ettekujutust ja oskab neid kujutada.

„4”

1. teab erinevaid kunstižanre (maastik, vaikelu, portree);
2. proovib kujutada mahulisi figuure;
3. oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides;
4. oskab joonistada lihtsamaid geomeetrilisi kehi, inimese figuuri ja nägu;
5. proovib kujutada esemete vorme;
6. proovib kujutada valgust ja varju;
7. teab inimese täisfiguuri ja näo proportsioone, proovib neid kujutada.

”3”

1. oskab teha lihtsamaid töid;
2. ei oska kujutada mahulisi figuure, joonistab tasapinnalisi figuure;
3. püüab kujutada esemete vorme, geomeetrilisi kehi, valgust ja varje;
4. teab erinevaid kunstižanre;
5. teab inimese täisfiguuri ja näo proportsioone aga ei oska neid joonistada;
6. ei oska veel fantaseerida;
7. ei oska joonistada looduse vorme natuurist;
8. tihti on raskusi joonistuste lõpetamisel, teeb 50% tööst.

Valguse- ja värviõpetus

„5”

1. oskab värvidega meeleolu edastada;
2. tunneb ja kasutab värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli;
3. tunneb ja kasutab täiendvärve ja nende kontraste;
4. tunneb ja kasutab akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
5. oskab värvidega joonistada erinevaid vorme;
6. oskab töötada värvipliatsitega, pintsliga ja värvidega;
7. teab mõisteid värv ja värvus;
8. oskab maalida kattevärvidega.

„4”

1. oskab värvidega meeleolu edastada;
2. tunneb ja kasutab värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli;
3. osaliselt tunneb ja kasutab täiendvärve ja nende kontraste;
4. osaliselt tunneb ja kasutab akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
5. kasutab värvidega joonistamisel lihtsamaid vorme;
6. oskab töötada nii värvipliatsite, pintsli kui ka värvidega;
7. teab mõisteid värv ja värvus aga ei oska neid kasutada.

„3”

1. ei suuda loovtöid lõpetada;

2. ei oska fantaseerida;
3. raske töötada nii värvipliatsitega, pintsli kui ka värvidega;
4. raske joonistada värvidega lihtsamaid vorme;
5. püüab meeleolu edastada värvidega;
6. püüab kasutada akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
7. oma valikuid ei oska alati põhjendada;
8. tihti on raskusi joonistuste lõpetamisel, teeb 50% tööst.

Disain ja kirjaõpetus

„5”

1. oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure;
2. peente joonte abil annab edasi käe ruumilisust;
3. oskab kujundada etiketti või pakendit;
4. oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid;
5. oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega;
6. selgitab reklaami, eesmäärke ja mõju;
7. kujundab intrjööri;
8. oskab töötada rühmas;
9. oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja –vahendeid.

”4”

1. oskab värvidega meeleolu edastada;
2. tunneb ja kasutab värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli;
3. tunneb ja kasutab täiendvärve ja nende kontraste;
4. tunneb ja kasutab akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid;
5. oskab värvidega joonistada lihtsamaid vorme;
6. oskab töötada värvipliatsite, pintsli ja värvidega;
7. töötab rühmas.

„3”

1. ei omanda lihtsamaid kompositsioonivõtteid;
2. loovtöid ei suuda alati lõpetada;

3. ei ole alati koostöövalmis;
4. oma valikuid ei oska alati põhjendada;
5. tihti on raskusi joonistuste lõpetamisel, teeb 50% tööst;
6. ei oska töötada rühmas.

Kunstiõpetuse ainekava TMKK põhikoolis

1. klassile

2 tundi nädalas, õppemaht 70 tundi

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
Vestlused kunstist <ul style="list-style-type: none">Kunstiteoste vaatlus (kunstnike ja õpilaste tööd).	Õpilane <ul style="list-style-type: none">Oskab kirjeldada enda ja klassikaaslaste töid;suhtub tolerantselt kaasõpilaste töödessa;esitleb oma töid kaasõpilastele;julgeb oma arvamust avaldada;kujundab eneses väärtushinnanguid ja eetilisi hoiakuid.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming loodusõpetusega: vaatlusoskuse arendamine, oskab kirjeldada looduses toimuvat.Lõiming eesti keelega: väljendusoskuse arendamine, jutustamine, meeolude ja tegevuste kirjeldamine.IKT- kunstiteoste, loodusfotode esitlemine.
Tehnikad ja materjalid <ul style="list-style-type: none">Skulptuur;voolimise;meisterdamine loodus-ja tehismaterjalist;voltimine;maal. Kattvärvidega maalimine spontaanselt ja läbimõeldult;kollaaž	<ul style="list-style-type: none">eristab värve;joonistab meelsasti;teeb oma tööd püüdliselt, loominguliselt ja puhtalt;oskab kasutada õpitud tehnikaid;Võrdleb erinevaid materjale ja värvusi (pehme, kõva, hele, tume) ja nimetab nende nähtavaid ja kombitavaid omadusi õpetaja suunamisel.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming matemaatikaga: geomeetriliste kujundite, vormide kasutamine.Lõiming loodusõpetusega: taimede, loomade, lindude tunnuste tundmine, nende elupaik. Looduses toimuvad aastaajalised muutused.IKT ja lõiming muusikaga: muusikat kuulates tekkinud tunnete vormimine kunstiteosteks.
Graafika <ul style="list-style-type: none">Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsiga;paljundusgraafika;materjalitrükk.	<ul style="list-style-type: none">Joonistab meelsasti;Teeb oma tööd püüdliselt, loominguliselt, fantaasiaga ja puhtalt;Oskab kasutada õpitud tehnikaid.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming matemaatikaga: geomeetriliste kujundite, vormide kasutamine.Lõiming eesti keelega: värvide nimetuste ja värvivarjundite täpne kirjeldamine verbaalselt.

Kunstõpetuse ainekava TMKK põhikoolis

2. klassile

1 tund nädalas, õppemaht 35 tundi

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
Värvi-, kompositsiooni- ja ja perspektiiviõpetus <ul style="list-style-type: none">kuuevärviring: põhivärvid ja nende segamisel saadavad II astme (oranž, roheline, violet) värvid;helestamine ja tumestamine ning külmad ja soojad toonid;meeleolu väljendamine värvidega.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">oskab kujutada inimest, looma, lindu, muinasjututegelast;joonistab eluta looduse vorme ja tehivorme;segab põhitoone teiste värvuste saamiseks;väljendab meeleolu (aastaajad looduses);tumestab ja helestab;voldib ja teeb kollaaži;märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas;teab põhitoone (kollane, punane, sinine);kasutab musta ja valget helestamisel ja tumestamisel.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming eesti keelega: väljendusoskuse, fantaasia arendamine; meeleolude, tegevuste kirjeldamine.Lõiming loodusõpetusega: aastaajalised muutused, inimeste tegevus erinevatel aastaegadel.Lõiming kehalise kasvatuses: jälgida kaaslasti liikumises.IKT- videod liikuvast olendist.
Disain <ul style="list-style-type: none">Oma lähema ümbruse kujundamine tähtpäevaks (nt ruum, pidulaud);keskkond, linnaruum, eluruum.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">oskab kirjeldada oma lähiümbrust, meid ümbritsevat keskkonda, linnaruumi, eluruumi;oskab jälgida ja kirjeldada protsessi.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming eesti keelega: objektide kujutamisel/valmistamisel eelnev verbaalne kirjeldamine (omadussõnad).Lõiming matemaatikaga: geomeetria abil saab kirjeldatud/valmistatud objekte võrrelda.
Vestlused kunstist <ul style="list-style-type: none">kunstiteoste vaatlus;kunstide seosed (tants, muusika, teater, jne);õppekäigud muuseumidesse ja näitustele.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">Oskab kirjeldada enda ja klassikaaslaste töid;suhtub tolerantselt kaasõpilaste töödesse;esitleb oma töid kaasõpilastele;julgeb oma arvamust avaldada;väärtushinnangute ja eetiliste hoiakute kujundamine;oskab arutleda erinevate kunstiliikide teemal;oskab kirjeldada lihtsate sõnadega näitusel/muuseumis nähtut. Arutelud.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming loodusõpetusega: vaatlus- ja kirjeldamisoskuse arendamine.Lõiming eesti keelega: väljendusoskuse arendamine, jutustamine, meeleolude ja tegevuste kirjeldamine.IKT- kunstiteoste, loodusfotode esitlemine.

Kunstiõpetuse ainekava TMKK põhikoolis

3. klassile

2 tundi nädalas, õppemaht 70 tundi

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
Kujutamise- ja vormiõpetus <ul style="list-style-type: none">inimese kujutamine: täisfiguur eest- ja külgsuunas, liikumises, portree eestvaates;tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga (ruumiliselt ja meisterdamisel ning tasapinnaliselt joonistamisel ja maalimisel).	Õpilane <ul style="list-style-type: none">oskab käsitseda töömaterjale, vahendeid, tehnikaid ja loomingukseneseväljenduseks ja käsitööks;oskab kujutada liikuvaid figuure;oskab teha kollaaži ja voltida paberit;peab silmas pildi kompositsioonireegleid;oskab luua ja kasutada lihtsaid faktuure;oskab kunstiteoseid lihtsas vormis kirjeldada ja oma eelistusi põhjendada;väärtustab enda töödest erinevaid lahendusi;märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming eesti keelega: portree meeleolude kirjeldamine.Lõiming inglise keelega: inimesega seotud uute sõnade õppimine.Lõiming matemaatikaga: figuure võib ülesehitada geomeetristest vormidest.Lõiming kehalise kasvatusena: kaaslaste pooside ja liikumise olemuse tabamine ja kirjeldamine.
Värvus-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus <ul style="list-style-type: none">kuuevärviring, helestamine, tumestamine, külmad ja soojad toonid;pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted);pea- ja kõrvalelemendid ja taust;pildi üksikosade tasakaal; suuruse vähenemine, kauguseribaornament, rütm	Õpilane <ul style="list-style-type: none">oskab käsitseda töömaterjale, vahendeid ja tehnikaid loominguks eneseväljenduseks ja käsitööks;oskab leida head ja huvitavat oma kaaslaste ja iseenda tööst;teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone;oskab oma töös kujutada kaugemaid elemente väiksemalt;jälgib mustrite rütmi.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming muusikaga: helivärvide ja rütmide lisamine kunstiteoste võrdlemisel.Lõiming kehalise kasvatusena: liikumismängude ja tantsude visuaalseks mustriks vormimine.Lõiming loodusõpetusega: näited loodusest (südamerütm, öö-päev, aastaajad jne).
Vestlused kunstist <ul style="list-style-type: none">kunst ümbritsevas keskkonnas (arhitektuur, skulptuur);raamatukujundus;maal;õppekäigud muuseumidesse ja näitustele.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">uurib/märkab ümbritsevas keskkonnas olevaid ehitisi, skulptuure;uurib erinevatest paikadest ja ajastutest pärinevaid kunstiteoseid;oskab vastata küsimustele, mis innustavad põhjaliku vaatluse, ajurünnaku ja põhjendamise abil probleeme lahendada;oskab muuseumides ja näitustel vaadelda, uurida, märgata ja hiljem nähtust jutustada.	<ul style="list-style-type: none">Lõiming eesti keelega: kunstiteose (näit. maal, skulptuur) põhjal loo väljamõtlemine (jutustamine, kirjutamine).Lõiming muusikaga: kunstiteoste valitseva meeleolu rütmides edasi andmine.Lõiming matemaatikaga: Arhitektuur (geomeetriste kujundid).IKT- kunstiteoste esitlemine.

Kunstiõpetuse ainekava TMKK põhikoolis

4. klassile

1 tund nädalas, õppemaht 35 tundi

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
Kujutamissoõpetus <ul style="list-style-type: none">• Figuurid;• vormid looduses;• tehivormid.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">• oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja kujutamiskiise loominguiseks eneseväljenduseks;• oskab käsitseda õppekavas loetletud töömaterjale ja -vahendeid;• tunneb abstraktsele vormi- ja värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi;• tunneb keraamilise voolimise ja kujundamise võtteid;• oskab käsitseda mõningaid kõrgtrüki paljundustehnikaid;• oskab valida, ette valmistada ja kasutada looduslikke materjale rahvakunstialastes ja kujundamistöodes.	<ul style="list-style-type: none">• Lõiming matemaatikaga: kunstiõpetuses kasutatavate mõistete omandamine ning tasapinnaliste ja ruumiliste geomeetriliste kujundite kasutamine paberitööde ja voolimistöde tegamisel.• Lõiming loodusõpetusega: loodusnähtuste ja looduses toimuvate muutuste vaatlemine ja kujutamine.• IKT- pildistatud või filmitud kaadrid.
Värvi- ja kompositsiooniõpetus <ul style="list-style-type: none">• Koloriit;• piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt);• akromaatilised ja kromaatilised värvid;• sümmeetria ja asümmeetria;• dünaamiline, staatiline kompositsioon.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">• oskab põhivärve omavahel segada;• tunneb abstraktsele värviõpetusele omaseid väljendusvõimalusi;• oskab lihtsamaid kompositsioonivõtteid, oskab neid kasutada kujundamisülesannete lahendamisel ruumis ja tasapinnal;• peab silmas pildi kompositsioonireegleid.	<ul style="list-style-type: none">• Lõiming eesti keelega: väljendusoskuse arendamine, jutustamine, meeolude ja tegevuste kirjeldamine.
Vestlusi kunstist <ul style="list-style-type: none">• Algteadmiste omandamine Eesti kunstist.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">• vaatleb/analüüsib erinevatest paikadest ja ajastutest pärinevaid kunstiteoseid;• õpib mõistma, et kunstiteosed jutustavad meile lugusid, mille tähendusi saab kindlaks määrata põhjaliku vaatluse ning tähelepanekute ja arvamuste jagamise teel.• Analüüsida ja meelde jätta ühe skulptori, ühe maalija ja ühe graafiku üks või kaks tööd.	<ul style="list-style-type: none">• Lõiming eesti keelega: kunstiteostes väljendatud meeolude kirjeldamine. Kunstiteoste põhjal jutustamine või jutukese väljamõtlemine.• Lõiming matemaatikaga: kunstiteostes geomeetriliste kujundite otsimine, kindel rütm tödes.• Lõiming kehalise kasvatuses: kunstiteoses kujutatu liikumismänguks või tantsuks muutmine.• Lõiming loodusõpetusega: kunstiteoste põhjal maastiku, loodusnähtuste, aastaegade kirjeldamine.

KUNSTI ainekava TMKK põhikoolis

5. klassile

1 tund nädalas, õppemaht 35 tundi

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto jne);
- 4) on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus</p> <ul style="list-style-type: none">• Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi;• Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks;• Maali, joonistuse, graafika, kollaaži ja skulptuuri tehnikad ning töövõtted;• Vormi ja funktsiooni seos. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kujutamine ja kujundamine;• Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine;• Kunstitehnikate loov kasutamine;• Erinevate materjalide ja töövõtete kasutamine. <p>Üldmõisted: Ekstsiibris, keraamika, kollaaž, konstrueerima, konstruktsioon.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none">• tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve;• väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi;• loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;• rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, jne);• kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;• mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;• oskab kujutada (või meisterdada) ruumilisi objekte;• julgeb olla loominguline;• loovtööde teostamisel valib mitmekülgseid ning uuenduslikke vahendeid.	<ul style="list-style-type: none">• Lõiming bioloogiaga (natuuri kujutamine);• Lõiming inimeseõpetusega (figuur);• Lõiming matemaatikaga (ruumilised vormid);• IKT – Näidismaterjal projektori ning paljundusmaterjali vahendusel.

<p>Värvi-,kompositsiooni-ja perspektiiviõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Liikumise kujutamine; • Maali, joonistuse, graafika, kollaaži ja skulptuuri tehnikad ning töövõtted. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loovad rühma- ja individuaalseid töid, koostöö ühise tulemuse nimel; • Ruumiliste kompositsioonide ja kunstitehnikate loov kasutamine; • Erinevate töövõtete kasutamine. <p>Üldmõisted:</p> <p>Dekoratsioon, figuraalkompositsioon, figuur, liikumisasendid, näoproportsioonid, proportsioon, žest, vari, langev vari.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oskab luua ruumilist kompositsiooni; • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal ning suudab määrata pildi juures keskse kohta; • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust; • oskab kasutada kattevärve, erinevaid joonistamisvõtteid, joonestamise aluseid ning skulptuuri töövõtteid; • oskab kujutada inimest natuurist; • oskab töötada rühmas, surumata peale oma individuaalsust ega jäämata tööst kõrvale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lõiming matemaatikaga (joonestamine); • Lõiming inimeseõpetusega (anatoomia); • IKT – Näidismaterjal projektori abil (eri kehaosade võimalikud joonistusviisid).
<p>Disain</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu; • Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks; • Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visandamine ja kavandamine, kujutamine ja kujundamine. <p>Üldmõisted:</p> <p>Fassaad, pinnalaotus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust; • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lõiming matemaatikaga (geomeetriselised kujundid, perspektiiv, joonestamise töövõtted).

<p>Vestlused kunstist</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstiterminid, muuseumide ja galeriide funktsioonid. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muuseumide, kunstiürituste, nüüdiskunsti näituste külastamine; • Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine. <p>Üldmõisted:</p> <p>Koopamaal, kunstiajalugu, massikultuur, reljeef, sammas, stiil, tempel (ehitis)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid; • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lõiming (kunsti-)ajalooga; • IKT – Näidismaterjal projektori abil; • IKT – Õpilane kasutab iseseisvalt info otsimiseks kooli ipad-e.
---	---	--

KUNSTIÕPETUS ainekava TMKK põhikoolis

6. klassile

1 tundi nädalas, õppemaht 35 tundi

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 4) analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- 8) märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
Kunstiliigid ja kunstitehnikad. Töömaterjalid. <ul style="list-style-type: none">• Kunstiliigid (ehituskunst, skulptuur, maalikunst, graafika, disain, reklaam, foto);• Kunstitehnikad (maal, joonistus, gravüür, kollaaž, pastell, digitaalgraafika, animatsioon jne);• Töömaterjalid (paber, pliiatsid, värvid, pintsel, rasvakriidid jne).	Õpilane: <ul style="list-style-type: none">• teab erinevaid kunstiliike;• teab ja rakendab oma loovtöodes erinevaid kunstitehnikaid;• oskab kasutada oma töös erinevaid töömaterjale ja –vahendeid;• kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid;• omandab loovtegevuse kogemusi, arendab loovust ja fantaasiat;	<ul style="list-style-type: none">• Lõiming bioloogiaga (natuuri kujutamine);• Lõiming inimeseõpetusega (figuur);• Lõiming ajalooaga (rahvuslikud mustrid);• IKT – Näidismaterjal projektori ning paljundusmaterjali vahendusel.

<p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutvumine kunstiliikidega (ehituskunst, skulptuur, maalikunst, graafika, disain, reklaam, foto jne); • Tutvumine erinevate kunstitehnikatega ja nende kasutamine (maal, joonistus, gravüür, kollaž, digitaalgraafika, animatsioon, grafiti); • Tutvumine erinevate töömaterjalidega ja nende kasutamine (paber, pliiatsid, värvid, erinevad pintsliid, rasvakriidid jne). <p>Üldmõisted:</p> <p>Kunstiliigid, kunstitehnikad, kollaž, maalikunst, graafika, disain, reklaam, graffiti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omandab teadmisi kunstiliikidest ja tehnikatest; • tunneb kunstialaseid mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada; • oskab joonistada eluta looduse vorme; • oskab töötada pliiatsitega; • kasutab erinevaid kunstitehnikaid. 	
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevate objektide kujutamine vaatluse järgi; • Looduse vormid: puu, kivi, muru, päike, pilv. Looduse vormide joonistamine naturist. Maastiku detaile kujutamine; • Geomeetriliste kehade kujutamine: kuup, silinder, kera, valgus ja vari, varju tekkimine, langev vari; • Esemete vormid: nõud, köögiviljad, puuviljad, tarbed, mänguasjad jne. Vaikelu, igapäevaselt kasutatavad esemed. Visandamine naturist; • Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid; • Miimika. Erinevas eas inimeste kujutamine. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehivormide suhe. Portree eestvaates. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujutada erinevaid objektide vaatluse järgi. Joonistada loodust vorme naturist värvipliiatsitega või rasvakriididega; • Uurida ja kujutada geomeetrilisi kehi kujutamise erinevate kunstitehnikatega; • Maastiku kujutamine; 	<ul style="list-style-type: none"> • omandab teadmisi žanritest, teab erinevaid kunsti žanre (maastik, vaikelu, portree); • teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid oma loovtöodes; • oskab kujutada mahulisi figuure; • oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides; • oskab joonistada taimi, puid, geomeetrilisi kehi, inimese figuuri ja nägu; • oskab joonistada või voolida eluta looduse ning esemete vorme; • kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • omandab loovtegevuse kogemusi, kasutab loovust ja fantaasiat; • tunneb kunsti alaseid mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada; • märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas; • omab proportsioonidest ettekujutust ja oskab neid kujutada; • oskab määrata erinevas eas inimeste proportsioone; • õpib nägema ja märkama keha õigeid proportsioone; • joonistab looduslikke objekte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lõimimine matemaatikaga (joonestamine), geomeetrilised kujundid.

<ul style="list-style-type: none"> • Tutvume geomeetriliste põhi-vormistega seoses igapäevaesemetega Geomeetriliste kehade kujutamine hariliku pliiatsiga. Voolime savist; • Õpime nii looduse kui inimese kujutamist. Inimese eestvaates kujutamine värvipliiatsitega. <p>Põhimõisted:</p> <p>Geomeetiline vorm, objekt, figuur, žanr, maastik, vaikelu, mahusus, proportsioonid.</p>		
<p>Värviõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Värv põhikarakteristikud; • Värvide segamise elementaartabel; • Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline); • Koloriit. Piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt); • Akromaatilised ja kromaatilised värvid; • Kolm põhitooni; • Kolmanda astme värvide saamine (oranž+sinine, roheline+punane, violett+kollane); • Soojad ja külmad toonid. Heledad ja tuumedad toonid; • Tonaalsus. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuuevärviring, helestamine ja tumestamine; • Värvidega lihtsamate vormide kujutamine; • Mõtete ja tunnete nähtaval kujul edasi andmine; • Tähelepanu pööramine loovale mõtlemisele ja loovale lähenemisele kõigesse ümbritsevasse; • Kunst õpetab last tähelepanelikumaks ümbritseva maailma suhtes, õpetab märkama nii värve, vorme kui pisidetaile, mida me muidu võibolla tähelegi ei paneks; • Tutvumine fotograafi ja kunstniku töödega. Kuidas kunstnikud kasutavad värve meeleolu loomiseks. 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab värvidega joonistamist lihtsamaid vorme; • teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone, kolme põhitooni; • tunneb värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli; • tunneb täiendvärve ja nende kontraste; • oskab ette antud piiratud arvu värvidega maalida; • tunneb akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid; • õpib, kuidas segada kolmanda astme värve; • oskab meeleolu edastada värvidega; • oskab tähele panna erinevaid tunnetusi, kogeb looduse värve; • omandab loovtegevuse kogemusi, arendab loovust ja fantaasiat; • arendab esteetilist maitset; • oskab töötada värvipliiatsitega, pintsliga ja guaššvärvidega. 	<ul style="list-style-type: none"> • IKT – Värviopetuse näidismaterjal projektori abil.

<p>Põhimõisted:</p> <p>Akromaatiline, kromaatiline värvid, soojad ja külmad toonid, kontrast, täiendvärv, dekoratiivsus, koloriit, spektrivärvid, mono- ja polükroomia, tonaalsus.</p>		
<p>Kompositsiooni- ja perspektiivõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sümmeetria ja asümmeetria; • Tervik ja osa; • Dünaamiline ja staatiline kompositsioon; • Pildi dominant; • Rütm; • Kompositsiooni tasakaal; • Piiratud ja piiramata pinnad; • Plaanilisus pildi pinnal; • Öhu(värvi)perspektiiv; • Pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt; • Taust. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi; • Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted; • Pildi pinna organiseerimine; • Kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted; • Pea- ja kõrvalelemendid ja taust; • Ruumiliste kompositsioonide, mudelite või makettide valmistamine; • Teeme põhirõhk joonistamisel ja maalimisel, aga ka kompositsioonil ja vormiõpetusel. Nende põhianete sisse on põimitud ka lihtsustatud kunstiajalugu. <p>Põhimõisted:</p> <p>Kompositsioon, taust, tasakaal, mõõt, visand, mastaap, perspektiiv, rütm, silmapiir, pind, pildiruum, sümmeetria ja asümmeetria.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi; • oskab pilti komponeerida; • teab sümmeetria ja asümmeetria tähendust; • oskab visandeid teha; • teab, mida tähendavad mõisted – dünaamiline kompositsioon, staatiline kompositsioon, kompositsiooni tasakaal; • teab, mis on piiramata ja piiratud pind; • oskab märkida silmapiiri; • teab, et kaugemal asetsev on väike ja lähemal asetsev suurem; • oskab kasutada koondpunkte töö teostamisel; • oskab töötada joonlaua ja pliiaatsig. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lõiming matemaatikaga (sümmeetria/asümmeetria mõisted); • Lõiming (kunsti-) ajaloo läbi erinevate pildimaterjalide.

KUNSTIÕPETUS ainekava TMKK põhikoolis

7. klassile

1 tundi nädalas, õppemaht 35 tundi

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nende vahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
Kunstiteosed ja stiilid <ul style="list-style-type: none">• Arhitektuuri vormid;• Kunstiteosed ja stiilid;• Proportsioon ja mõõt;• Moodul ja kaanon;• Kuldlõige;• Kombinatsioonid;• Geomeetrilised progressioonid;• Vertikalism ja horisontalism;• Peegeldus;• Proportsioneerimine ja mastap;• Arhitektuurisüsteemide mitmekesisus;• Kunstimälestised;• Kontrasti avaldumisvormid (vormi-värvuse- ja faktuurikontrast). Kontrastsed paarid;	Õpilane: <ul style="list-style-type: none">• tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid;• oskab töid teostada erinevast vaatepunktist (konna- ja linnuperspektiiv) ühe ja kahe koondpunktiga;• oskab kompositsiooni seada- hõredamalt – tihedamalt (valgus – vari);• oskab joonistada hoonet;• analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nende vahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist;• tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid;• joonistab tänava kesktelge ja tänava vaadet servast;• teab arhitektuuri vorme ja oskab neid joonistada;• oskab fantaseerida;• oskab töötada rühmas;	<ul style="list-style-type: none">• Lõiming matemaatikaga (geomeetria, joonestamise alused);• IKT – Näidismaterjal projektori abil.

<ul style="list-style-type: none"> • Linnakeskkond. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujutamine loodus- ja tehismvormide põhjal. Üldvormide liigendamine valguse ja varjude abil; • Uute tehismvormide fantaseerimine ja mitmeplaaniline kujutamine (fantastilised loomad ja maastikud teistel planeetidel); • Tööde teostamine erinevast vaatepunktist (konna- ja linnu-perspektiiv); • Kompositsiooni loomine oma fantastilistest kuid konstruktsioonilt teostatavatest hoonetest; • Ruumisügavuste kujutamine õhuperspektiivi abil. <p>Põhimõisted:</p> <p>Moodul ja kaanon, kuldlõige, vertikalism ja horisontalism, peegeldus, tehismvorm, perspektiiv, esi- ja tagaplaan, frottaž.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis; • annab edasi käe ruumilisust peente joonte abil; • oskab teha joonestamisalu eskiise ja joonised pliiatsiga; • oskab maalida kattevärvidega ja akvarellidega; • oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; • oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega. 	
<p>Disain ja kirjaõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disain meie elus; • Disain ja visuaalne keel; • Kujundamine kui protsess; • Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused; • Graafiline disain. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis; • Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted; • Illustratsioonide liigid. Seosed tekstiga; • Graafilise disaini kolm põhifunktsiooni. Plakati, kuulutuse või illustratsiooni kompositsioonid; • Sümbol, allegooria, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina, materjalid ja tehnikad, sõnum ja kontekst; • Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsüübid; • Maja siseruum. 	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus; • kasutab pildi süžeeelse mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile; • oskab joonistada klassiruumi sügavust; • oskab luua kompositsioone vabalt valitud teemal; • kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • tunneb rahvuslikku ornamentikat ja loob uusi ornamente kasutades pinna jaotamise tasakaalu; • oskab luua ja kasutada lihtsamaid faktuure; • peente joonte abil annab edasi käe ruumilisust; • oskab kujundada etiketti või pakendit; • oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; • oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega; • selgitab reklaami ja eesmäärke ja mõju. 	<ul style="list-style-type: none"> • IKT - Näidismaterjal projektori ning paljundatud töölehtede abil.

<p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni üldskeemi; • Kasutatakse ekspressiivsuse saavutamiseks mitmesuguseid vahendeid, nagu vaatepunkti kauguse ja kõrguse mõju, vertikaal-, horisontaal- ja diagonaalsuuna mõju, täisnurga ja teravnurga all ristuvate joonte mõju, rahuliku tasakaalu ja dünaamika, sümboolika ja värvuste mõju; • Kasutama pildi süzheelise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile; • Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis; • Tarbegraafiline kiri (pakend, etikett); <p>Põhimõisted:</p> <p>Disain, siluett, motiiv, faktuur, visuaalne keel, dünaamika, keskkonna esteetika, ergonoomika, interjäär.</p>		
<p>Ornament ja stiliseerimine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sümmeetrilised tehted. Stiliseerimine. Võrkkompositsiooni alused. Seriaalsus. Detailiseerimine, nüansseerimine ja abstraheerimine; • Stiliseerimine looma fantastilisi olukordi taime-, loomariigis, putukate elust. Motiivi valik; • Kunstiajaloo seisukohalt ornamentide liigitamine; • Geomeetriline ornament. Geomeetriline kujund kui sümbol; • Looduslik ornament: taimornament, figuraalornament. Ornamentaalsus looduslikus ja tehiskeskkonnas; • Sümboolne ornament; • Põimornament; • Sümbol, allegooria, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst; • Rütm ja dünaamika; • Rahvuslik ornamentika. Jaapani rahvakunsti motiivid; • Fantaasiakiri. 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab leida varju edasiandmiseks sobivaid toone, oskab kaarjoonega kujutada puuvilja ümarust; • tunneb ja joonistab rahvuslikku ornamentikat ja loob uusi ornamente; • kasutab kompositsiooni võtteid, sobitades värve ning ühendades erinevaid jooni; • teab kunstiajlugu seisukohal ornamentide liigitamist; • kasutab erinevaid jooni ja nende erinevaid paksusi; • oskab maalida kattevärvidega ja akvarelliga; • oskab kasutada töö juures värvi- ja viltpliiatseid; • oskab töötada kriidi- ja õlipastellidega; • oskab maalida kavandi alusel; • esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid; • kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle; • teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel 	<ul style="list-style-type: none"> • Lõiming bioloogiaga (loomariigi isendite uurimine stiliseerimise eesmärgil – eeltööna); • Lõiming (kunsti-) ajalooa. Eri ajastud ning neile iseloomulik ornamentika; • IKT – näidismaterjal erinevate ikt vahendite abil.

<p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpetab tundma rahvuslikku ornamentikat ja looma uusi ornamente kasutades pinna jaotamisel tasakaalu; • Loob kauneid kompositsioone kasutades kompositsiooni võtteid, sobitades värve ning ühendades erinevaid jooni ja pindu; • Kujundab vabalt valitud võrksüsteemile piiramata pind kasutades looduslikku motiivi või geomeetrilist ornamentit; • Kujundab ette antud kujundile kaunistuse kasutades erinevaid jooni ja nende erinevaid paksusi; • Joonistab sõe, tuši ja värvidega, sule ja pintsliga. <p>Põhimõisted:</p> <p>Sümbol, stiliseerimine, põimornament, nüansseerimine, seriaalsus.</p>	<p>kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis. 	
--	---	--

KUNSTIÕPETUS ainekava TMKK põhikoolis

8. klassile

1 tundi nädalas, õppemaht 35 tundi

Põhikooli lõpetaja:

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nende vahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

TEEMAD/ ALATEEMAD	OODATAVAD ÕPITULEMUSED	IKT, lõiming
Muuseumide ja galeriide funktsioonid <ul style="list-style-type: none">• Esimene muuseum maailmas, Eestis ja Tallinnas. Muuseum kui kunstitempel.• Museion – iidsem maailma muuseum.• Ekspositsioon on kunstiteoste, trükiste, näituse- või muuseumieksponaatide või muu taolise väljapanek.• Etnograafiliste esemete ja rahvaluule kogumine sailitamine ja uurimine.• Muuseumikogu.• Kunstimõisteid (originaal, koopia, reproduktsioon, autoritiraaž jne).• Maailma juhtivmuuseumid.• Eesti muuseumid. Muuseumid eesti rahva kultuuri sailitajad.	Õpilane <ul style="list-style-type: none">• Võib kirjutada näituste arvustusi ja arutleda;• tunneb kunstimõisteid ja –ajalugu;• oskab vaadata ja hinnata kunstiteoseid, kujundab oma kunstimaitset;• teab Eesti ja maailma kunsti suurkujud ja teosed;• teab rahvakunsti seoseid teiste rahvaste etnograafiaga;• teab, mis on restaureerimine ja renoveerimine;• teab, mis on tegevus-kunst (happening);• teab kitši olemust;• teab kunsti arengut keskajast 20. sajandi lõpuni;• väärtustab rahvakunsti;• töötab rühmas, soovib ja oskab teha konstruktiivset koostööd.	<ul style="list-style-type: none">• Lõiming (kunsti-) ajalooa. Eri ajastud ning neile iseloomulik ornamentika;• Lõiming kirjandusega (rahvaluule);• IKT – Näidismaterjal projektori abil tahvlile.

<ul style="list-style-type: none"> Eesti ja maailma kunsti suurkujud ja teosed. <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kunstiteos ajaloolises kronoloogilises ja sotsiaalses raamis – millises kontekstis ja millise sõnumiga mingi teos loodi; Õpivad tundma kunstimõisteid ja –ajalugu; Tutvuvad muuseumi kogudega, arutleme muuseumi funktsiooni ja tähtsuse üle tänapäeva ühiskonnas; Tutvuvad kunstnike ja fotograafide töödega internetis; Kunstiteoste analüüsimine, võrdlemine, nende üle arutlemine; Kõne all on happening, performance, videokunst, installatsioon ja nende seosed reklaami, dokumentaal- ja mängufilmiga; Traditsioonid, uuendused ja sündmused tänapäeva kunsti(elu)s; Teose originaali ja selle reproduktsiooni eristamine. <p>Põhimõisted:</p> <p>Muuseum, originaal, kitš, restaureerimine, rahvakunst, kollaž, ekspositsioon, reproduktsioon, muuseumikogu, etnograafia, land-art, rahvakunst, assamblaaž, installatsioon, happening, performance, kunstimälestised.</p>		
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> Erinevate objektide kujutamine vaatluse järgi; Looduse vormid. Mere motiiv: liiv, merekarpide vorme, kivid, meretähed, vetikad. Kujutada meremaastikku detaile; Geomeetriliste kehade kujutamine. Kuup. Silinder. Kera. Valgus ja vari. Varju tekkimine. Langev vari. Op- kunst; Esemete vormid: nõud, köögiviljad, puuviljad, mänguasjad jne); Vaikelu. Igapäevaselt kasutatavad esemed. Visandamine natuurist. Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid. 	<ul style="list-style-type: none"> tunneb ja kasutab kunstikeelt; omandab teadmisi žanridest, teab erinevaid kunsti žanre (maastik, vaikelu, portree); teab ja rakendab erinevaid kunstitehnikaid oma loovtöodes; oskab kujutada mahulisi figuure; oskab kirjeldada kunstiteoseid lihtsates vormides; oskab joonistada või voolida eluta looduse vorme ja esemeid; kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; omandab loovtegevuse kogemusi, kasutab loovust ja fantaasiat; 	<ul style="list-style-type: none"> Lõiming matemaatikaga (geomeetrilised kujundid); Lõiming bioloogiaga (objektid loodusest). Lõiming inimeseõpetusega (inimese anatoomia tundmine).

<p>Miimika. Erinevas eas inimeste kujutamine. Inimene tegevuses. Inimese, looduse ja tehisevormide suhe. Portree eestvaates. Proportsioonid, näo osad, visandamine. Karikatuur.Koomiks</p> <p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujutada erinevaid objektide vaatluse järgi. Joonistada loodust vorme naturist värvipliiatsitega või rasvakriitidega. • Kujutada meremaastikku detaile. • Uurida ja kujutada geomeetrilisi kehi kujutamisi erinevate kunstitehnikatega. Geomeetriliste kehade kujutamine hariliku pliiatsiga. • Õpime nii looduse kui inimese kujutamist; • Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne; • Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis. Liikumise kujutamine. <p>Põhimõisted:</p> <p>Geomeetriline vorm, objekt, figuur, maastik, vaikelu, ettekujutamine, mahusus, proportsioonid, miimika, karikatuur, koomiks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb kunstist mõisteid ja oskab neid kõnes kasutada; • märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas; • omab proportsioonidest ettekujutust ja oskab kujutada neid; • oskab määrata erinevas eas inimeste proportsioone ja suudab kujutada inimfiguuri õigete proportsioonidega.; • joonistab looduslikke objekte, milliseid on eelmisel vaadeldud, uuritud; • oskab väljendada oma ideid, fantaseerida paberil; • oskab teha karikatuuri. 	
<p>Valguse- ja värviopeetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Värvide põhikarakteristikud; • Värvide segamise elementaartabel. Ühe värvi erinevad toonid . Koloriit. Piiratud arvu värvidega maalimine. Kolm põhitooni. Kolmanda astme värvide saamine. Soojad ja külmad toonid. Heledad ja tuumedad toonid.Kromaatilised värvused on kõik spektrivärvid. Tonaalsus. Värviring ja selle kasutamine; • Mere ja taeva värvid; • Värvitoonide kasutamine kunstnike töödes; • Valguse omadused ja tähtsus. Valgus looduses ja tehiskeskkonnas. Tegelik ja illusoorne valgus. Valgus ja vari. 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab värvidega joonistada lihtsamaid vorme; • teab sooje ja külmi, heledaid ja tumedaid toone, kolme põhitooni; • tunneb värvide segamist ja koostab värvide segamise elementaartabeli; • tunneb täiendvärve ja nende kontraste; • oskab piiratud arvu värvidega maalida; • tunneb akromaatilisi ja kromaatilisi värvuseid; • õpib segama kolmanda astme värve; • oskab meelega edastada värvidega; • omandab loovtegevuse kogemusi, arendab loovust ja fantaasiat; • arendab loovust ja esteetilist maitset; 	<ul style="list-style-type: none"> • IKT – Näidismaterjal projektori abil tahvlile.

<p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuuevärviring, helestamine ja tumestamine; • Joonistame looduslikke objekte; • Õpime maalima spontaanselt ja kavandi alusel; • Kujutame värvidega lihtsamaid vorme; • Kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul; • Põhirõhk on vaja panna loovale mõtlemisele ja loovale lähenemisele kõigesse ümbritsevasse; • Tutvumine fotograafi ja kunstniku töödega. Kuidas kunstnikud kasutavad värve meeleolu loomiseks; • Harjutused värvimiseks internetist (coloring) ja programmiga "Active Stamps 1.05: Creature Coloring Kit."; <p>Põhimõisted:</p> <p>Akromaatiline, kromaatiline värvid, soojad ja külmad toonid, kontrast, täiendvärv, dekoratiivsus, koloriit, spektrivärvid, mono- ja polükroomia, tonaalsus, valgus, op-kunst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oskab töötada värvipliatsiga, pintsliga ja guaššvärvidega; • teab mõisteid värv ja värvus. 	
<p>Disain ja kirjaõpetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disain meie elus. Disain ja visuaalne keel. Kujundamine on protsess; • Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused; • Maja siseruum; • Graafiline disain. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Seosed tekstiga. Illustratsioonide liigid. Graafilisel disainil on kolm põhifunktsiooni; • Plakati, kuulutuse või illustratsiooni kompositsioonid; • Sümbol, allegooria, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst; • Elementide ja intervallide varieerimise võtted ja printsiibid. Tervik ja osa. Karakteriseerida päeva- ja aastaegadest tingitud atmosfäärilisi olukordi 	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus; • kasutab pildi süžeeilise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile; • oskab joonistada klassiruumi sügavust; • oskab luua kompositsioone vabalt valitud teemal; • kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid; • tunneb rahvuslikku ornamentikat ja õpib looma uusi ornamente; • kasutab oma loovtöodes fantaasiat; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lõiming ajaloo: kirjatehnika areng ja viisid läbi aegade; • IKT – Näidismaterjal projektori abil tahvlile.

<p>(päikesepaiste, vihm, udu, tuisk, äike);</p> <ul style="list-style-type: none">• Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni. <p>Õppetegevused</p> <ul style="list-style-type: none">• Ideekavandite loomisel õpitakse läbi töötama kompositsiooni üldskeemi;• Kasutama ekspressiivsuse saavutamiseks mitmesuguseid vahendeid, nagu vaatepunkti kauguse ja kõrguse mõju, vertikaal-, horisontaal- ja diagonaalsuuna mõju, täisnurga ja teravnurga all ristuvate joonte mõju, rahuliku tasakaalu ja dünaamika, sümboolika ja värvuste mõju;• Kasutama pildi süzheelise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööridetaile;• Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis;• Tarbegrafiline kiri (pakend, etikett);• Õpilane õpib kombinatoorikat tasapinnal ja ruumis mitmesugustest materjalidest;• Kasutama pildi süzheelise mõtte esiletoomiseks karakterseid interjööri detaile;• Kujundada interjööri. Tehnikatest: guašš, akvarell, linoollõige, vahakriibe. <p>Põhimõisted:</p> <p>Ergoomika, disain, siluett, motiiv, faktuur, visuaalne keel, interjäär, dünaamika, keskkonna esteetika.</p>		
--	--	--